

2. Балазюк О. Ю., Сисоєва І. М. Звіт про фінансові результати: особливості формування та аудиту. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7659> (дата звернення: 25.02.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.67

3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», прийнятий Верховною Радою України від 16.07.1999 р. №996-XIV (Редакція від 03.01.2017). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

4. Семенишена Н. В. Комунікативна та інформаційно-аналітична функції бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)». Національний науковий центр «Ін-т аграр. економіки». Київ, 2016.

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Наказ Міністерства фінансів України 07 лютого 2013 року № 73 (Редакція від 14.03.2017). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

РОЛЬ ЗБІЛЬШЕННЯ ГРАНИЧНИХ СУМ ДОХОДІВ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У 2021 РОЦІ

Казімір А.Ю.

*Науковий керівник: Присяжнюк Т.В., спеціаліст I категорії,
викладач комісії фінансово-економічних дисциплін
Могилів-Подільський монтажно-економічний коледж*

Поточний стан української економіки пов'язаний з тим, наскільки сприятливі тут інвестиційні умови. Збільшення кількості власників малого та середнього бізнесу може служити індикатором стабільності та добробуту в суспільстві.

Проблемами стану та тенденцій розвитку малого та середнього підприємництва в Україні займалися такі вчені: А. Бутенко, З. Варналій, Л. Ганущак-Єфіменко, Н. Заярна, О. Кендюхов, Г. Колісник, А. Кузнецова, О. Манойленко. В їх дослідженнях узагальнено теоретичні засади малого підприємництва, проаналізовано досвід їх розвитку у країнах світу. Проте, питання дослідження тенденції та ролі таких підприємств в загальному виробництві України, залишається актуальним і в наш час.

В Україні на 2019 рік зареєстровано 1922978 суб'єктів малого підприємництва, що на 5,5% більше ніж у 2018 році, в тому числі 560650 фізичних осіб. У сфері малого та середнього бізнесу зайнято 4,96 млн. осіб, з них 3,5 млн. осіб – на мікропідприємствах [1]. На сьогоднішній день найбільш поширена форма власності для малих підприємств – одноосібне володіння, або його ще називають власна справа. Ресурси і можливості в малого бізнесу обмежені, частка у загальному обсязі продажу незначна. Прибуток від малих підприємств займає € 39,9% всього обсягу реалізації [2].

Малі підприємства переважно працюють у сфері торгівлі (33,5%) та надання послуг (21,7%). Розроблені і успішно використовуються багато механізмів підтримки малих підприємств. Не є винятком система оподаткування, відповідно до якої, малі підприємства мають право застосовувати спрощену систему оподаткування і відносяться до чотирьох груп оподаткування єдиним податком, ознака поділу – сума доходу за минулий рік. Також, для зменшення тиску та підтримки малого бізнесу з 1 січня 2021 року було прив'язано граничні суми віднесень до груп малого бізнесу:

- 1 група – 167 розмірів мінімальних зарплат – 1002000 грн(було 1 млн);
- 2 група – 834 розміри мінімальних зарплат – 5004000 грн (було 5 млн);
- 3 група – 1167 розмірів мінімальних зарплат – 7002000 грн(було 7 млн).

Можна стверджувати, що процес зі зниження тиску на малий бізнес йде в правильному напрямку. Проте, дане питання слід розглянути в розрізі сум платежів до бюджету, адже суми єдиного податку кожної групи становлять не так багато. Порівняємо суму, яку на даний час платять єдиного податку малі підприємства з сумою, яка гіпотетично могла б сплачуватись ними ж на загальній системі оподаткування.

Таблиця 1 – Економія малих підприємств за рахунок сплати єдиного податку

Групи	Дохід за рік за 2020р.	Сума єдиного податку	Гіпотетична сума податку на прибутку в розмірі 18%	Економія
1	1000000	210*12= 2520	180000	177480
2	5000000	944,60*12= 11335,2	900000	888664,8
3	7000000	7000000*5%=350000	1260000	910000
2021 рік				
1	1002000	227*12= 2724	180360	177636
2	5004000	1200*12= 14400	900720	886320
3	7002000	7002000*5%=350100	1260360	910260

Як бачимо ідея зниження тиску на вітчизняний малий бізнес ефективно функціонує. З початку цього року триває декларування доходів за 2020 рік платниками податків – фізичними особами. Так, фізичні особи-підприємці, мають подати декларації про доходи, в термін до 09.02.2021р, тому даних за минулий рік ще не оприлюднено. У 2020 році подано податкові декларації про майновий стан і доходи, отримані в 2019 році. З них 252,4 тис. ФОП задекларували доходи в межах 1 млн гривень, що складає майже 98 % від загальної кількості поданих декларацій, тобто відносяться до 1 групи і сплачують 2520 грн єдиного податку за рік. Також 5,1 тис. ФОП задекларували доходи більше 1 млн грн але в межах 20 млн. грн., що складає майже 1,5%. Крім того, 612 ФОП задекларували доходи більше 20 млн грн, що становить менше 0,5% від загальної кількості поданих декларацій [3].

Так, 99,5% малих підприємств одержали дохід в межах 20 млн грн, з урахуванням понесених витрат декларують заробіток в середньому не більше 12 тис. грн на рік. Таким чином один підприємець заробляє близько 1 тис. грн

на місяць, що навіть значно нижче рівня мінімальної заробітної плати. Чи є справедливо це на рахунок інших підприємств?

Аналіз відомостей поданих податкових декларацій на наш погляд свідчить про високу вірогідність мінімізації задекларованих доходів та сплачених податків. Тому збільшення граничної суми віднесення суб'єктів господарювання до груп спрощеної системи оподаткування є правильним кроком держави до детінізації податків, але підприємства України продовжують шукати можливі шляхи ухилення від сплати реальної суми податків.

Література:

1. Економічна статистика. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 06.02.2021).
2. Кизим М. О., Чечетова-Терашвілі Т. М., Хаустова В. Є. Мале та середнє підприємництво в Україні. Особливості та проблеми розвитку. *Бізнес інформ*. 2019. № 10. С.301–317.
3. У 2020 році 258,2 тис ФОП, які здійснювали діяльність без застосування спрощеної системи оподаткування, задекларували доходи. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/451403.html> (дата звернення 05.02.2021).

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК: ПРАВИЛА СТЯГНЕННЯ ТА РОЗРАХУНОК

*Ковальчук В.І., студент III курсу
спеціальності «Облік і оподаткування»
Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ*

Одним з невід'ємних елементів податкових систем країн світу є сьогодні індивідуальний акциз, який в Україні має своє втілення у функціонуванні акцизного податку, він може слугувати вагомим ресурсом для наповнення бюджету країни.

Акцизний податок — це непрямий податок на споживання підакцизних товарів (продукції), що включається до ціни таких товарів (продукції). Це непрямий податок, який сплачують виробники чи продавці, призначений для регулювання попиту на певні товари.

В умовах ринкової трансформації економіки України основною складовою є процес формування сучасної податкової системи як основного джерела фінансового забезпечення держави. Важливу роль у процесі побудови ефективної податкової системи відіграє акцизний податок.

Об'єктом оподаткування акцизним податком є реалізація підакцизних товарів (продукції). Тобто будь-які операції на митній території України, що передбачають відвантаження підакцизних товарів (продукції) згідно з договорами купівлі-продажу, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами з передачею прав власності або без такої, за плату (компенсацію) або без такої, незалежно від строків її надання, а також